

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

ВИСНОВОК

**Проект Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України
щодо поширення спеціального правового захисту на колишніх
працівників правоохоронних органів
(реєстр. №6259 від 29 березня 2017 року)**

Комітет Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 05 грудня 2017 року (протокол № 66) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо поширення спеціального правового захисту на колишніх працівників правоохоронних органів (реєстр. №6259 від 29 березня 2017 року) (далі – Законопроект), поданий народним депутатом України В.Ю. Мисиком.

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою поширити спеціальний правовий захист та гарантії, передбачені для працівників правоохоронних органів, і на колишніх працівників правоохоронних органів та їх близьких осіб.

Для досягнення мети, проектом пропонується внести зміни до статті 345 «Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу» та статті 348 «Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця» Кримінального кодексу України (далі КК України), якими розширити суб'єктний склад даних злочинів та поширити диспозицію даних статей і на колишніх працівників правоохоронного органу та його близьких. Обов'язковою ознакою для кваліфікації діяння стосовно таких колишніх працівників правоохоронних органів за статтями 345, 348 КК України передбачено вчинення його у зв'язку із здійсненням службової діяльності, у тому числі у минулому.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1); органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і

відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

У частині першій статті 24 Конституції України, зазначено що громадяни є рівними перед законом, їх захист повинен бути однаковим. Але виконання службових обов'язків працівниками правоохоронних органів, як свідчить практика, викликає протидію. Таким чином, працівники правоохоронних органів перебувають у більш небезпечних умовах, ніж інші громадяни відповідно їх життя та здоров'я повинні захищатись більш посилено.

Держава встановлює систему особливих заходів державного захисту працівників правоохоронних органів від перешкоджання виконанню покладених на них законом обов'язків і здійсненню наданих прав, а так само від посягань на життя, здоров'я, житло і майно зазначених осіб та їх близьких родичів у зв'язку із службовою діяльністю цих працівників. Конституційний Суд України зазначив, що Конституція України виокремлює певні категорії громадян України, що потребують додаткових гарантій соціального захисту з боку держави. До них, зокрема, належать громадяни, які відповідно до статті 17 Конституції України перебувають на службі військових формуваннях та правоохоронних органах держави, забезпечуючи суверенітет і територіальну цілісність України, її економічну та інформаційну безпеку (абзац третій пункту 3 мотивувальної частини Рішення від 17 березня 2004 року № 7-рп/2004).

У Рішенні від 27 лютого 2003 року № 4-рп/2003 Конституційний Суд України також зазначив, що служба в органах внутрішніх справ має ряд специфічних властивостей, що повинно компенсувати наявністю підвищених гарантій соціальної захищеності, тобто комплексом організаційно-правових та економічних заходів, спрямованих на забезпечення добробуту саме цієї категорії громадян як під час проходження служби в органах внутрішніх справ, так і після звільнення у запас або у відставку (пункт 3 мотивувальної частини).

Виключно законами України визначаються основи національної безпеки та діяння, які є злочинами, та відповідальність за них (пункти 17, 22 частини першої статті 92 Конституції України).

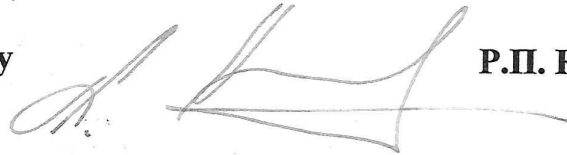
У Рішенні від 30 травня 2001 року № 7-рп/2001 Конституційний Суд України зазначив, що виключно законами України мають врегульовуватись засади цивільно-правової відповідальності (загальні підстави, умови, форми відповідальності тощо), підстави кримінальної, адміністративної та дисциплінарної відповідальності - діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями (основні ознаки правопорушень, що утворюють їх склад), та відповідальність за них.

У такий спосіб Конституція України заборонила врегульовувати зазначені питання підзаконними нормативно-правовими актами та встановила, що лише Верховна Рада України у відповідному законі має право визначати, яке правопорушення визнається, зокрема, адміністративним правопорушенням чи злочином, та міру відповідальності за нього (абзац сьомий пункту 2 мотивувальної частини).

Прийняття законів Основний Закон України відносить до повноважень Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади в Україні (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85).

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо поширення спеціального правового захисту на колишніх працівників правоохоронних органів (реєстр. №6259 від 29 березня 2017 року), поданий народним депутатом України В.Ю. Мисиком, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ